

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznicah, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petič-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljjo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Vprašanje o miru.

Zopet je tak veter po novinah dahnil, ki bi malo kazal, da je mogoče, da velicega viharja ne bode, da se bodo vojni oblaki razpildili za zdaj enkrat še. V Carigradu se je namreč prva konferenca začela 12. decembra. Ruski poslanik Ignatiev je izvoljen bil za predsednika, torej se je dalo in priznalo Rusiji prvenstvo. Udeležniki so miroljubni in spravljivi, obravnave se dobro vrše — poroča oficijalni telegram. Dozdaj je bila v principu jedinstvo. Če se o podlogah zjedinijo, potem bodo še turškega poslanika poklicali in prava konferenca bode svoje delo začela. — Tako poroča en telegram. Drug, tudi oficijozen telegram iz Carigrada pa sega še dalje; hoče vedeti, da so se zjediniли v tem-le: Črna gora dobi dvanajst okrajev Hercegovine mej temi: Zubce, Banjane, Pivo, Dobnjak, Goransko, Kolašin, Vasović, Drekalović, Kuči, Spuž in Nikšić, torej vse one okraje od koder so bili hrabri vstaši. Srbija dobi mali Zvornik in Turki jo zapuste. Kaka neutralna moč, Belgija (?) zasede vstale provincije, da se avtonomija v njih zvrši.

Tudi iz Rumunije se poroča, da tamošnji krogi miru upajo. Veljaven časnik „Romanul“ namreč piše: Vsled postavljenja, katero je nasproti orijentalnega vprašanja zavzela Nemčija, ostala je Turčija osamljena in vsa verjetna zato govori, da se bode udala terjativam velicij vlastij, — če mohamedanski fanatiki v Carigradu kake nove prekucije ne naredo.

Tacih „če“ pak se lahko najde še veliko in časi so tako izredni, da je uže jutri politično vreme zopet drugačno nego denes. Denes se razumejo in so prijatelji, a jutri uže more važen dogodek mej diplomate pasti in

celo položnje orijentalnih stvari je zopet drugo.

Sicer pa tudi ruski odločilni krogi ne želé vojske, kakor je videti. Oni vedno naglašajo, če ne bode Turčija ustregla terjativam po izboljšani stanja turških Slovanov. Naglašajo se, da je res, kar je car rekel, da hoče namreč rusko kri ščediti če le mogoče. Ako se torej Turčija uda, potem se sklene mir.

Je li bi bilo to slabo? Nikakor ne. Kajti potem je pribit prvi žebel na rakev Turčije, a Slovanstvo močno pridobi z okrepcano hrabro Črnogoro, z osvobodeno Bulgarijo in Bosno, kjer se bode Slovanstvo začelo razvijati in bode nekaj vse žilavejše in močnejše stalo nego dosedaj, potlačeno in pogaženo.

Res je, da bi bil uspeh za Slovanstvo še veliko večji, ko ki rusko orožje zmagovito zrušilo na en mah vse turško barbarstvo in kot zmagovalec rešilo orijentalno vprašanje v slovanskem, v svojem in našem smislu. Nasledki velike zmagovalne vojne se ne dade preračunati, Nemci si leta 1869 sami še niso nič sanjati upali, da bodo kedaj Sedan izvojevali, Metz v roko dobili in Francozom za pet milijard puščali. Bog ve, kake nasledke bi imela velika zmagovalna vojna. Ali kdo je za njo porok? Kdo za Angleže? Za magjarski in nemški vpliv v Berlinu in v fanatičnej sovražnici Slovanov, Pešti?

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. decembra.

Poslanec s Češkega Heinrich je govoril o konfiskacijah v **državnem zboru** sledeče: „Očitno povem, da se v Pragi o tiskovni svobodi ne more nič več govoriti. V Pragi se zdaj dovoljuje le onim časnikom iz-

hajati, ki vlado neprenehoma hvalijo. Ako praški listi le količkaj grajajo, makari če to grajo ponatisnejo in dunajskih listov, takoj se prikaže državni pravdnik pa zavpije: „Konfiscirano je!“ Najzalostnejše pri tej stvari pa je, da deželna sodnija vsako konfiskacijo potrdi. Na Dunaji so se nekateri sodniki vsaj toliko osrčili, da konfiskacije niso potrdili. Kaj takega se pri nas še nij zgodilo. (Gospod poslanec, pri nas tudi ne. Ur.) V Pragi se listi konfiscirajo, o katerih sodniki sami ne morejo povedati, kako bi konfiskacijo opravičili. Meni se to ravno tako zdi, kakor da bi se bilo za Prago kaj posebnega naročilo, sicer si ne morem razlagati, kako da so misleči sodniki državnim pravdnikom na razpolaganje. Ravnanje praškega državnega pravdnictva nij več brez taknost, nego surovost! S takim ravnanjem, pa kaj pravim ravnanjem, s takim divjanjem se prebivalstvo z bičem podi v opozicijo!“

V specijalnej debati o budgetu je bil nauk in kultus zadnji na vrsti. Fux je ministra Stremajerja napadal, da je premalo liberalen, isto tako dr. Rus in dr. Beer. Coronini je naglašal zopet krivico in zoperpostavnost, ki se je zgodila s preloženjem goriškega in isterskega šolskega sveta v Trst. Dr. Kusy pravi, da minister naravnost odbija želje slovanskega prebivalstva. Bolj kakor kateremu narodu treba je slovanskemu, ako hoče obstati in živeti, šol in izobraženja, ker so ga baš z literarnim delovanjem stoprav zdaj nekateri požrtvovalni njegovi možje iz dvestoletnega spanja vzbudili. Govornik obširno razklada stanje slovanskega prebivalstva v Avstriji. Minister Stremajer odgovarja po navadi, naglašajo „potrebo“ nemščine. Pražak toži, da je šolski svet na Moravskem Slovanom sovražen in da je to zasmehovanje Slovanov, če se jim germanizacija sili, a s „potrebo“ motivira.

Spodnja zbornica **ogerske** hiše je z 78 glasovi večine sklenila kupiti vztočno železnico in je sprejela s 15 glasovi večine, da bode sodnijsko proganjala koncesionarje, stavbne podvzetnike in direkcijske svetovalce. Tisza se je z vso močjo temu protistavljaj.

Listek.

Zaljubljeni hudič.

(Ukrajinska povest; poslovenil L. G. P.)

VII.

(Dalje.)

Ded ide naprej in naprej po lesu na visoko goro in uže je pod holmom; na enej strani je brez dna propast, da je strašno pogledati va-njo, na enej pa se kakor zid skala vspenja skoro do oblakov. Ded se ozre okrog sebe: v skali so vrata, na vratih pa je nekov obraz; stopi v skalo in vidi kapelico, majheno, iztesano iz skale. Jedva se je pokrižal in pripognil, uže puščavnik pride v špiljo, puščavnik — star, zgrbljen, s kakor sneg belo, do kolena segajočo brado.

Ded stopi po blagoslov, puščavnik ga po blagoslovi in povpraša:

„Kaj je to, ker tako smrdiš po hudiču?“

„Kako bi ne, — odgovoril je ded, „saj sem denes skoro ves dan bil na hudiču, vrh tega pa sem še čarodejko imel s soboj!“ — in povedal je vse, kaj se je bilo pripetilo in zakaj je prišel.

„Pa če mi vi, sveti oče,“ — omenil je, „ne nasvetujete, kaj in kako, gotovo ne znam, kako in kde bi se otela.“

„Božja volja,“ pove puščavnik, „morda tu najde osetje, če se le pošteno skesa. Kar mi je znano iz tvojih besedij, da si je čaralnica, vendar je bila ljudem menj kvarna, nego so škodljivi taki, kateri trde, da so sveti. — Ta čarodejka,“ — dejal je, „išče na grešnem poti otetja v tem, ko se drugi s pravega pota izgubljajo.“

„Tako, tako, gospod oče,“ — skoči mu ded v besedo; „to je tudi hudič rekel.“

„Hudič,“ — dejal je puščavnik, „zaplel jo je v vse strasti tega sveta; katera druga

ženska, če tudi ne čarodejka, poginila bi v takovej pasti, ta pa nij dala umoriti se.“

„Nij se dala ne, gospod oče, ej, hvala bogu! nij se dala zadušiti,“ — dejal je, „odrekla se je bila hudiču tako, da se je nos zavihal temu vražjemu sinu.“

„Nu, zdaj pa pomoliva,“ omeni puščavnik; „bog vsled usmiljenosti naja poduči, kaj in kako!“

Puščavnik se zgrudi na kolena, ded tudi, in jameta moliti. Goreče sta molila, a temna kapelica se razsvetli tako, kakor bi se bilo nebo odprlo. Iz dedovih očij se vrtneti dve solzi — debeli, kakor dva debela graha, in splavati na kamnena tla. Ko odmolita, vstaneta in puščavnik reče:

„Idiva, jaz ti pokažem razpoklino, kamor nesrečnico pripelješ, tam očisti svojo dušo.“

„O, bodite tako usmiljeni, gospod oče,“ — poprosi ded, „usmilite se uboge sirotke! Ko bi jo le poznali, kako je mlada, a krasna

Vnanje države.

Iz **Belgrada** se poroča, da so Turci zopet prelomili premirje: vzeli so dve vasi pri Zajčaru in požgali eno pri Aleksinci.

Rumunska vlada spravlja topove v Kalafat, da zavaruje to točko proti nenadnemu napadu Turkov. Celo fjakarji morajo svoje konje dati na razpolaganje vladi. Demeter Bratianu je kot izreden minister knežev odšel v Carigrad. Trije razministri so kot senatorji hoteli dati ostavko, pa senat je nij sprejel.

Zaroto v **Carigradu** je 5. t. m. policijski minister odkril, a tako dolgo se je molčalo o tem, da so se vsi zarotniki vjeli. Mej njimi je več palačnih uradnikov in ulemov, baje tudi prejšnji veliki vezir Mahmud-paša. Zarota je nameravala spraviti Carigrad v tuje roke. — Delo demarkacijske komisije so poslaniki v Carigradu potrdili za črnogorsko turško bojišče. Ob enem pa je komisija dobila povelje, naj gre v Splet, ter tam določi demarkacijsko črto mej Turci pa vstasi v Bosni. — Nikšić Turki preskrbujejo z živežem iz Gačkoga, Črnogorci pa v Krstcu to kontrolirajo. Vsak Nikšićijanec dobo vsak dan pol kilograma hrane; sicer pa prebivalci smejo tudi mesto zapustiti, ako se nečejo več tja vrniti.

Ignatiev se je razgovarjal s Salisburyem in kaže se, da si Angleška pa Rusija hote koncesije delati. 11. t. m. so se zastopniki drugih držav najprvo zbrali pri ruskem poslaniku; složilo se je o sledečih točkah: uravnanje meje za Črnogoro in zedinjenje dvanajstero okrajev s Črnogoro. Knez črnogorski se ima za to sultanu pokloniti. Glede Srbije — izpraznenje srbskega ozemlja od Turkov, izmenjanje vjetnikov, prodolženje premirja do sklepa miru in uravnanje meje v zapadni Srbiji; Mali Zvornik se ima Srbom odstopiti. — Baje je Ignjatijev predlagal, naj kaka nevtralna sila zasede Bulgarijo. (Belgija ali Švica.) — Zadnji listi pa zopet pišejo, da Turčija pod nobenim pogojem ne pusti zasedi nobene svojih provincij, ne po Rusiji, ne po Angliji, ne po Avstriji. Vsako zasedanje bo smatrala za poziv na vojsko, ker se noče ni za pičico oddaljiti od pariške pogodbe.

Levica **francoske** zbornice hoče odstop Berthouta, s čemer Mac-Mahon nij zadovoljen. Bržkone se bode kabinet iz članov desnice sestavil.

Na **Angleškem** se vedno naprej še agitira za sporazumljenje z Rusijo, in teško, da bi se kabinet mogel protistavljati.

Dopisi.

Izpod Gorjancev 8. decembra [Izv. dop.] Teško, da bi se kje na Kranjskem tako slabo skrbelo za občinske ceste, nego ravno v brusniškej občini. Vsaj naš kraj je jako kamnit, da se lahko dobi kamenje in pesek za nasipanje. Po cestah, katere uže po

več let niso bile posute, stoji po globokih jamah voda in v nekaterih krajih je toliko blata, da se kolesa do pestij udirajo. Kjer je bil, pred bog zna koliko leti kak rov skopan tam je zdaj vse zasuto, ker se nihče ne briga, da bi ga iztrebil. Kolika trpi živina in koliko ljudje, ki morajo po tacih potih jako pogosto hoditi! Vse pritožbe, koje smo uže večkrat vložili pri cestnem odboru, so zastoj; mi smo primorani še vedno blato gaziti. Predsednik cestnega odbora, hodil je uže sam večkrat po teh potih in je videl, kakšne so, toda odmeva naših pritožb nij slišati. A tudi našemu županu nij za vse to dosti brige? Ako bode v prihodnje še tako ostalo, se je bati, da se o dolgem trajajočem deževnem vremenu komunikacija mej nekaterimi kraji za vožnjo popolnem zapre, kakor se je baš letos jedenkrat zgodilo. Le z veliko težavo se mora po naših cestah voziti, in človek je vedno v nevarnosti, da se zvrne ali da se živina poškoduje.

Za take lepe diete, kakor jih dobivajo neki gospodje bi se ta lahek posel opravljal jako vestno. Vsaj samo zapovedati je treba strogo in zgoditi se mora. Iz svojega lastnega nagiba, se ve, da ne bode nihče nič storil, kajti to je stara navada pri naših kmetih. Ako pa je nadzorniku cest ta posel pretežek, naj ga odloži, gotovo se bode našel koji drugi, ki ga bode bolje oskrboval. Dolgo časa smo potrpehli, a sedaj ne moremo več. Mi smo davkoplačevalci, pravico imamo tedaj zahtevati, da se nam skrbi za dobre komunikacije. Ako se ne bode ničesa zgodilo, pritožili se bomo pri deželnem odboru.

Z Dunaja 10. decembra. [Izv. dop.] (Beseda slovanskega pevskega zboru dunajskega.) Zadnja „Beseda“ slovanskega pevskega zboru dunajskega sme se prištevati najkrasnejšim, največičastnejšim slavnostim, ki jih je bilo kedaj na Dunaji. Najelegantnejši slovanski svet je bil tu v čudobrojnem številu zastopan. Trditi se sme, ka je bilo vse Slovanstvo v toliko brojnem številu navzoče, kakor še malokedaj poprej. General Černjajev se svojim spremstvom, Mac-Ivor, angleške legije poveljnik na Srbskem, minister Tihomil Nikolič se srbskim zastopnikom na Dunaji, to so dan denes najbolj slavljene osebe na slovanskem svetu, in te so krasile se svojo navzočnostjo ta veliki slovanski koncert. Državni poslanci različnih slovanskih narodov v avstrijskem okviru, kakor dr. Josip Vošnjak in V. Pfeifer, zastopnika Sloven-

cev, Klaič in Monti, zastopnika plemena ilirsko-dalmatinskega, poslanci Rusinov in Čehov itd. itd. Korifeje slovanskih plemen počastile so se svojim prihodom najizbornejšo slavnost, ki sem jo kedaj videl. Ne bodem vam dalje opisaval različnih navzočnih slavnih osob, opisal bi vam jedino rad, nikdar videno navdušenost, ki se je pokazovala v velikanskem plosku, v izraževanju navdušenega zanimanja za slovansko stvar v vseh slovanskih narečjih. Zahman iščem besedij, ki naj bi dostojno izrazile to, kar je iskriko iz očij navdušenih poslušalcev, opisale radost, ki se je čitala na veselih obrazih toliko in toliko stotin Slovanov. Prišel bodem torej takoj opisavati program velike „Besede“ slovanskega pevskega zboru, ki je bil zelo obširen, in v vsej svojej obširnosti neizmerno zanimiv. — Pelo se je šest zborov. Najprvi je bil Förchtgott-Tovačovskega:

„Žene mrak se černý,
Pozor dajte lude,
Bliská už se z něho
Velká buře bude! —“

Förchtgott-Tovačovski, jeden najboljših slovanskih kompoziterjev, ki je pred leti bil pevovodja slovanskega pevskega društva, znan je se svojimi izvrstnimi skladbami po vsem slovanskem svetu. Z burnim ploskanjem je torej kar početkoma bil pozdravljen ta zbor. In pri

„Stati budem věrně
Při tě naše vlasti,
Tobě žit' i mřiti:
To jsou naše slasti!“ —

bilo nij navdušenega priznanja ni konca ni kraja. Gospa Natalija Urasova, slavnoznana umetnica na glasoviru, producerala se je uže večkrat v Bösendorfskem salonu, kjer se navadno umetniki glasbe proslavljajo, z najboljšim vspehom, igrala je tri pijese in sicer: Moniuszko: „Polonaise“, Henselt-Liszt: „Solovej“, in Chopin (Šopén): „Valse“. Po končanem igranju morala se je trikrat na oder podati, da se zahvali burnemu priznavanju. Toliko se jej je rokoploskalo.

Tretja točka je bila Hajdrihov „V tihí noči“, četverospjev. Peli so prekrasno: G. Jerice, (Čeh), Fr. Orožen, (Slovenec), Buchta, (Čeh), in Freissler, (Čeh). Izvedenci in diletantje v glasbi trde, ka se ta skladba mej najkrasnejše sme prištevati. Ta skladba je v prav slovanskem glasbenem štilu. Človeku seže globoko v srce in zbudi mu najkrasnejših čutov. Ker ima gosp. Hajdrih kot

in nesrečna! Pa kaj, ko bi le ne bilo tega vražjega, prokletega repka! vrh vsega tega pa“ — pristavi ded, a vendar nij dokončal.

„I nu, kaj je?“ — povpraša puščavnik.

„Ranjeno imam srce,“ — odgovori ded in bridko vzdihne; „zaljubil sem se v to vražjo čarodejko, bog daj, bog daj, da bi bila zdrava, nu, zdaj pa znate, kaj je in kako.“

„Poprosim boga,“ — objubi starček, „da bi vsled svoje usmiljenosti s skesanjem pomilostil jo, a ti z bogom idi v Sič. Pet let še strpi tam in se klesti, potlej pa se vrni k meni. Če bog da, da se Odarka otme, zedinim vaja.“

„Kaj pa naj začnem s hudičem?“ povpraša ded.

„Kaj neki, če ne tega-le,“ — omeni puščavnik, „če se spremeni v dobrega konja, v Sič odjezdi na njem.“

„Pa še — kako dober je!“ — pove ded; „takovega konja bi ne dobil tudi za sto rumenjakov ne; nog je čvrstih, uren pa je tudi tako, kakor blisk; vrh tega je poslušen: človek se le nagne, pa se takoj obrne. Bojim se, da ne bi zbežjalo mi, to vražje seme.“

„Ne boj se!“ — omeni puščavnik, „dam ti moč do njega.“

Starček se vrne v svojo sobico, a kmalu prinese krasen križec in ga okrog vratu dedu obesi.

„Zdaj pa ti je uže suženj,“ — pove puščavnik, „zdaj je uže tvoj služnik, torej — kar koli mu zapoveš poslej, vse ti učini!“ Puščavnik deda odpelje v špiljo in poblago-slovi na odhod.

Ded se vrne k hudiču, ali ko pride do njega, kako se je pomračil! Kakor pregovor pravi: če bi radi dušo oteli, nij treba, da bi še hudirju naposled kres kurili, saj tudi hudič nema slehrni dan praznika. Jedva se je bil

ded dotaknol hudiča, takoj je nesrečnež izpoznal svojo sužnost — in trpko je torej vzdihol.

„Kaj si, Ciril, učinil z menoj?“ povpraša hudič.

„Ničesar družega ne, samo to, kar si ti sam doslej činil z drugimi,“ — odgovori ded; in po pravici rečeno, malo žal mu je bilo za ubogega hudirja, saj je bil dober hudič to.

Prislovica je ta-le: „Volk lovi, pa se sam rad vjame.“

Ded se nij dolgo časa pregovarjal s hudičem, saj se tudi nij znal pričkati, nij vedel, zakaj bi se opravičeval, temuč čaralnico prime za roko in odpelje jo v špiljo. Na poti je njej pripovedal, kako se je bil pogodil s puščavnikom; objel je Odarko, krepko pritislol k sebi, da je revica omedlela — potlej je zasel svojega žrebca in kakor na perotnicah, tako je dirjal v Sič.

(Konec prih.)

kompoziter tudi nekaj neprijateljev, ki mu skladbeni talent oporekajo, naj jim bode povedano to-le: Ako bi Hajdrihovo „V tihi noči“ slišali peti le enkrat, kot jo je pel kvartet slovanskega pevskega društva dunajskega, nakrat bodo postali Hajdrihovi občudovalci. V slovanskem pevskem društvu so izvrstni kritiki in avtoritete v glasbi, in ti so izrekli najboljšo sodbo o tej kompoziciji. To naj bode g. Hajdrihu v spodbujajo. Cela dvorana se je tresla obilnega rokopleskanja in reči se mora, ka je učinila ta pesen najboljši efekt.

Četrta točka so bile koncertne fantazije iz „Il Trovatore“ Alardovega, ki jih je čudovito krasno na goslih igral še mladi virtuozi g. Aug. Siebert.

V petej točki bila sta dva zbora: Rubec: „Vniz po matuške po Volge“ in Bella: Slovaške narodne. Prva, ruska, je bila najtežja za zbor v celem programu, a dobro so se tudi tu oponesli pevci. Tri slovaške narodne: „Pod Krivanom“, „Mlynarka a húska“, „Anička urosená“, dopadale so se neizmerno, osobito poslednja, kjer je „solo“ pel g. Kinsky.

Šesta točka je obsegala dvospev iz Verdijeve opere „Aida“. Gospica Marijana Zipsova, ki poje večkrat v operah, odlikovala se je s polnim, obširnim, nežnim in burnim, sploh vso pevsko tehniko v najobilnejši meri imajočim glasom. Isto tako odlikoval se je g. Karel Zobel.

Od Förchtgott-Tovačovskega krasno harmonizirana druga kitica slovanskih narodnih pesni je bila v sedmej točki. Ta venček slovanskih narodnih pesni obsega 8 narodnih pesni: a) „Žalíčo mu curo rano,“ b) „Ah ne odna,“ c) „Pod lipkou, nad lipkou iskerečka,“ d) „Ja jsem forman, to ja dobře vim,“ e) „O Velvary, o Velvary,“ f) „Když jsem plela len,“ g) „Ko dan se zaznava,“ h) „Do kielicha czy palasza“. Ta venec se je silno dopadal. Priporočam ga slovenskim pevskim društvam, ker z obilico po Slovenskem še popolnem neznanih prekrasnih slovanskih narodnih pesni kažete lahko, kako čudovito lepo je blago slovanskih plemen.

V osmej točki je bil Marchesijev S.: Valček „Johanka“, ki ga je zelo dobro prednašala gospica Zipsova; a v devetej točki se je pela M. J. Novačekova „Skočna“, pri kateri je bariton-solo pel društvenik zbora g. Kinsky.

Program pesni in prednašanj posameznih umetnikov in umetnic, akoravno obširen, prehitel je le prekmalo. Ob osmih na večer je bil pričetek, a ob pol enajsti uri že konec prvega dela. Gromovit bil je plosk, preobilno priznavanje in odobravanje pri vsakej točki. I gospod A. A. Buchta, pevovodja slovanskega pevskega društva, ki je bil nekolikokrat še posebe burno pozdravljen, žel je neizmerno slave ta večer.

Drugi del programa izpolnila je vojaška godba četrtega peš-polka (Deutschmeistervega) s kapelnikom g. Dubcem. Svirala je izvrstno iz raznih oper a tudi mnogo slovanskih. Postrežem vam še z godbenimi točkami: 1. Mendelssohn: „Svatovni pohod“ iz „Sommer-nachtstraum“; 2. Wagner: Medigra in Nestina pesen iz „Lohengrina“; 3. Strauss J.: Slavjanska četverka; 4. Boccherini: „Menuett“; 5. Bizet: Odlomki iz opere „Carmen“; 6. Peters: Potpourri iz čeških narodnih pesnij; 7. Mayerbeer: Schattentanz iz „Dinorah“; 8. Delibes: Preludij in

valček iz „Coppelia“; 9. Dubec J.: „Pohyblivá“, polka.

Naj še omenim, da se je morala „Kje dom je moj“, trikrat ponavljati; isto tako zadnja točka: Dubčeva polka. Po dvanajsti uri stoprav bil je konec velikanske slavnosti. Velika dvorana bila je prepolna odličnih gostov in polna je ostala do zadnje polke. To je najboljši dokaz, s kolikim zanimanjem za slovansko stvar bila so napolnjena srca mnogobrojnega krasnega in mnogobrojnega moškega spola. Le žalibog, da se nij v program sprejela kakova junaška ali vojevita. A bati se je bilo policije. Ko je lansko leto bil samo mal vstanek na jugu, že se je slovanskemu pevskega društvu baš pred pevanjem pri nekej slavnosti prepovedala srbska „Šabljenka“. In to je gotov dokaz, kako izvrstno da je podučena policija o mogočih ciljih slovanskega pevskega zbora. Kaj še li zdaj, ko je slovanskih narodov dviganje skoro svoj vrhunec vsaj v nekem obziru doseglo. Moral je torej odbor baš le-to pri sestavi programa v poštev jemati. Akoravno moramo le „zaljubljen“ peti, vemo, da v vsacem gori oni silni žarek za Slovanstvo, ki bode gotovo enkrat upepeljal slovanskih narodov jerobstvo pod tujčevo peto. Slovanski pevski zbor dunajski vsakako izvrstno dostiga visok svoj cilj.

Nemški listi dunajski so skoro vsi prinesli kritike in notice o tej velikej slavnosti. Naj mi bode dovoljeno citirati le jedno in sicer iz lista Slovanstvu najbolj sovražnega, iz turškega „Extrablatta“. Ta list piše v svojej 331. številki 1. 1. pod napisom „Slavisch und Deutsch“ to-le:

„Wieviel der slavische Männergesang an Förchtgott, dem ehemaligen Chormeister des „spevákky spolek slovansky ve Vidni“ verloren hat, das konnte man vorgestern sehen, als dieser Gesangverein, welcher in sich die Elite der hier weilenden slavischen Männerwelt vereinigt, die wunderbaren Lieder dieses zu wenig gewürdigten Liederdichters vortrug. Voll Schmelz und Weichheit, trotz aller Lebendigkeit von einer gewissen slavischen Wehmuth durchzogen, begeistern diese Lieder auch den, der des slavischen Idioms nicht mächtig ist. Der neue Chormeister Buchta dirigirte die Chöre, die exakt und sicher vorgetragen wurden, vortrefflich. Das Soloquartett des Vereines (Hajdrih „v tihi noči“) war ausgezeichnet wie immer und der Bariton des Herrn Kinsky, sowie der Tenor des Herrn Zobel kann sich mit manchem Opersänger messen. Der jugendliche Violinvirtuose Siebert, die Pianistin Madame Natalie Wrasoff und die Sängerin Fräulein Zips ernteten für ihre Vorträge reichen Applaus. Die Zuhörerschaft war eine durchwegs distinguirte. Die serbischen Gäste, General Tschernajeff und Kriegsminister Nikolics wohnten der interessanten Beseda, welche in den Blumensälen stattfand, gleichfalls bei. Die Kapelle Hoch und Deutschmeister trug nach den Gesangsproduktionen slavische Weisen vor.“

Gotovo najlepše spričevalo je ta kritika za slovanski pevski zbor od njega nasprotnika. Nam pak, kojim je mogoče bilo pri tej velikanski slovanski slavnosti v metropoli avstrijskej sodelovati ali navzočim biti, gotovo bode ta zanimiv večer za vse življenje v najlepšem spominu. Da bi se besede slavnega ruskega pesnika spolnile, ki poje:

Pesni Vila spoja rode Slave, —
Pesen glasna, krepka zbuja srca
Vr ih slavskih sinov zgolj junakov. —

— — — — —
Pesen, poj junaka večna dela,
Zbujaj, v nemaj, hrabri Slave sina! —
Radoslav P—1.

Proračun ljubljanskega mesta.

V seji 12. decembra mestnega občinskega zbora ljubljanskega so se posvetovali odborniki o proračunu za leto 1877. Iz predloženega načrta kakor je bil po večini sprejet po 1/2 4 urnem debatiranju, vidno je, da ima ljubljansko mesto 129.773 goldinar. stroškov, a 106.095 gold. dohodkov, torej 23677 gold. primanjkljaja ali deficita na leto! Po predlogu, kakor ga je magistrat zboru predložil bil bi pa ta deficit imel celo 38.814 gld. znašati! Naša tiskovna svoboda nam ne dopušča, da bi o tem gospodarstvu, ki je mesto naše do tacihih deficitov pripeljalo, več govorili. Za to tu le posnemljemo površno poročilo seje zadnjega zbora.

Občinski svetovalec Potočnik prime prvi besedo in pravi, da je denašnja seja jedna najvažnejših, ker tu gre za denar, za materialni blagor meščanov in treba je temeljito preudarjati vsako, malo in veliko svoto, predno se postavi v preliminar, kajti materialno stanje meščanov nij veselo in tudi to vidimo iz predloženega budgeta; daje nam slabe tolažbe ali nobenih. Ta načrt nam kaže ogromno svoto 29.000 deficita v jednom letu. Gospoda, kam pride ljubljansko mesto če se bode še dalje tako gospodarilo. Drugo leto homo potlej imeli spet deficit in tako dalje brez konca. A mesto Ljubljana ima že zdaj 100.000 gld. dolga, kam pridemo, če se bode ta vedno kupičil? V zadnjih sedmih letih (kar je ta večina) pomnožil se je za 33.000 gld. več nego prej.

Poročevalec dr. Supan prizna, da je deficit žalostna prikazen, ali deficit je bil in bo še ostal, ker zdaj je za šole toliko več treba kot prej, in druge terjatve so velike.

Pri obravnavi posameznih dohodkov k pristojbinam omenja g. Potočnik, da se je stanovanjski krajcar (Zinskreuzer) v 2 letih zmanjšal za 5 %, dohodki pri mestni tehtnici pa celo za 29 %. Prvo kaže, da je prebivalstvo čedalje bolj ubožno, drugo pa, da peša tudi kupčija. G. poročevalec omenja, da prvo ni po vsem resnično, dohodki pri mestni tehtnici pa so se zmanjšali še celo za 40 %. — Pri taksah omenja g. Regali, da so takse pri meščanih previsoke, za pse pa so prenižke, ter naj se pri psih, ki nijso neobhodno potrebni, povikšajo od 2 na 5 gld. G. Horak ga podpira, poročevalec omenja, da vsled deželne postave se zamorejo povikšati le na 4 gld. Navsvet g. Regalija pride pri prihodnji seji v obravnavo. Pri točki odškodovanje omenja g. Potočnik, da naj se preiskuje, če bi ne bilo potrebno, ker se je vse podražilo, da bi država od cest, ki jih namesto nje oskrbuje mesto, ne koliko več odškodovanja plačala. G. Horak po dpira predlog in omenja, da bi mesto oskrbovalo tudi druge državne ceste proti primernemu odškodovanju, da bi ne bil n. pr. Šentjakovski trg nasut s tako debelim kamenjem. Predlog g. Potočnika se podpira. Pri dohodkih od mestnih hiš g. Regali želi zvedeti, koliko se od te ali te hiše dobiva stanovnine, ker se mu dohodki zde premajheni; Dr. Schrei temu oporeka in stavi predlog, da naj se magistratu priporoči, v pretres vzeti,

če bi ne bilo primerno povikšati stanovnino, ki se pri glasovanju tudi sprejme.

Pri graščini Tivoljski g. Regali želi, da se dohodki povišajo, g. Kaltenegger pa priporoča, naj se tudi ta reč izroči magistratnemu odseku s prejšnjimi vred v pretres, kar se tudi zgodi. Pri odškodovanju za kvartiranje vojakov omenja g. Potočnik, da so se ti stroški od l. 1869 do 1875 od 2578 gld. pomnožili na 8308 gld. Sicer se je mesto uže obrnilo do vojnega ministerstva s prošnjo, da bi se Ljubljana stavila v višji red glede omenjenega odškodovanja, ker se ta prošnja še nij rešila, stavi predlog, da naj se ta prošnja še enkrat ponovi, ker mesto pri vednem primanjkljaju ne more toliko stroškov imeti za vojake. G. Horak podpira predlog in omenja, da naj se poveljništva vojaška dogovore z lastniki kosarn, ki bodo bolj ceno vojake sprejemali v kasarne, kadar so prazne, kakor da jih razdele po mestu proti visoki stanovnici. G. župan obljubi, da se bo prošnja do ministerstva gotovo rešila do spomladi, vendar hoče reč po deželni vladi pospešiti. Pri glasovanju se sprejmo vsi redni dohodki z 123.444 gold., izvanredni pa s 1 6329 gld., tedaj skupaj 129.773 gld.

(Konec prihodnjic.)

Domače stvari.

— (Slovanska čitalnica v Trstu) vabi na besedo 16. decembra 1876. Program je: 1. Jenko. „Što čutiš“, zbor. 2. Solospjev. Češka, poje g. Malý. 3. Hajdrih. „V tihi noči“, četverospjev. 4. Srce je odkrila, vesela igra. Po besedi društvena zabava. Začne se ob 8^{1/2} uri zvečer.

— (Žena.) še jako mlada, je prišla oni teden iz Dornberka v Trst uže pozno v noči, porodne težave jo napadejo, da omedli. Dva stražnika to zapazita, in ker nij bilo več dobiti kočije, da pelje ubogo ženo v bolnico, primeta jo in na rokah v bolnico neseta, kjer je potem porodila zdravega fantiča.

— (Samoumor.) Iz Tridenta na Tirolskem se nam piše 12. t. m. Poročati vam imam zopet o drugem samoumoru pri našem 47. polku. Na večer Marijnega praznika se je ustrelil s puško v usta v stanici na postelji vodnik Miroslav Deržič, sin premožnega slovenskega trgovca v sv. Petri pri sv. gorah na spodnjem Štirkem. Imel je zali fant stoprv 21 let; služil je od leta 1875 in je brzo avanziral. Bil je prej komis, trgovinsko šolo je v Ljubljani obiskaval. Da bi mu dobrotljivi oče britki stan kolikor toliko zljajšal, mu je vedno pošiljal znatno mesečno priklado. A sprideni sinko je ves denar uporabil za duhomorno kvartanje in nesramnice. Oče, to izvedevši, mu odtrga več kot polovico priklade. Kakor običajno mu pošlje oče i na Marijin dan, 8. t. m. 7 forintov, a sinko je še isti dan vse za kvartal. Iz kavarne domov gredoč, je rekel svojim pajdašem: Kaj stavite, da se bom še denes ustrelil? In zares se je pol ure po tem.

Tržne cene

v Ljubljani 14. decembra t. l.

Pšenica hektoliter 10 gl. 24 kr.; — reč 6 gld. 60 kr.; — ječmen 4 gld. 60 kr.; — oves 3 gld. 57 kr.; ajda 6 gld. 01 kr.; — prosó 5 gld. 36 kr.; — koruza 6 gld. — kr.; krompir 100 kilogramov 3 gld. 98 kr.; — fižol hektoliter 8 gld. — kr.; masla kilogram — gl. 94 kr.; — mast — gld. 82 kr.; — špeh frišen — gld. 62 kr.; — špeh povojen — gld. 75 kr.; jajce po 2^{1/2} kr.; — mleka liter 7 kr.; govednine kilogram 48 kr.; — teletine 52 kr.; — svinjsko meso 54 kr.; — sena 100 kilogramov 3 gld. 05 kr.; — slame 3 gld. 05 kr.; — drvatrda 4 kv. metrov 8 gld. 50 kr.; — mehka 6 gld. 50 kr.

Umril v Ljubljani

od 5. do 9. decembra:

Ana Meglič, delavca hči, 9 l., za pljučno sušico. — Jos. Bukovec, delavec, 29 let, za prehlajenjem črev. — Adela Tomšič, učiteljica hči, za oslabljenjem možjan. — Janez Bončar, peka otrok, 8 m., za božjasjo. — Ignacij Höhnig, gimn. profesor, 62 l., za možj. mrtdom. — Matija Petrč, krojač, 33 l., za pljučno sušico.

Pridne

agente

išče jako dobro kreditirana bankna hiša za pr dajo srečk in državnih papirjev proti obročnim plačam v vseh večjih krajih in mestih po jako ugodnih pogojih.

Hiša ponuja kupujočemu občinstvu dobičke, kakor nobena druga bankna hiša, zaradi česar se jih več proda in se dohodki agentov s tem pomnožijo. Ponudbe se naslavljajo na

Adolfa Kramerja,

bankna in menjična hiša, Praga, ovočna ulica št. 17 nova.

(389—1)

Dorško olje

iz sale kitovih jeter,

iz Bergena na Norveškem;

rumeno 1 steklenica 60 kr.; nepremočljivo brez okusa in duha 1 steklenica 80 kr.;

sè železnim jodrom 1 steklenica 1 gold.

Da se ponarejevanju izognie vtisneno bo de moje ime na vsakej steklenici.

(53—33)

Gabriel Piccoli,

lekar, na dunajskeji cesti v Ljubljani.

Tujci.

13. decembra:

Pri **Mališci**: Stawaser iz Dunaja. — Silberman iz Londona. — Kopriva iz Zagorja. — Keilsheim iz Dunaja. — Mali iz Kranja. — Hurtvåg iz Zid. mosta. Pri **Sionu**: Mandelo iz Dolenjskega. — Zanuti iz Loke. — Stamfl iz Prage. — Pauhals iz Dunaja.

Dunajska borza 14. decembra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	60	gl.	40	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66	30		
1860 drž. posojilo	108	75		
Akcije narodne banke	815			
Kreditne akcije	136	30		
London	125	25		
Napol.	10	08		
C. k. cekini	5	99		
Srebro	118			

Pravo, nedišeče, okusno

Olje iz sala dorševih jeter

iz Bergena v Norvegiji, frišno došlo.

Dobro zdravilo proti prsnim in pljučnim bolečinam. (381—3)

V flašah po 70 kr., z naukom, kako se rabi.

Pravo se dobiva pri **Viktorju Trnkoczy**, mestni trg št. 4, lekarna „pri samorogu“ v Ljubljani.

Proti vsakemu zastaranemu kašlju!

Prsobolje, šegačkanje v goltanci, hripavost, zaslinjenje, pljuvanje krvi, naduha, oslovski kašelj in sušični kašelj je Mayerjev

beli prsni sirup

najgotovejše in najboljše hišno in vživalno zdravilo. (390)

Vedno pravi v glavnej zalogi pri lekarju **W. Mayrju** v Ljubljani, in v podružnicah pri **K. Šavniku** v Kranji in **D. Rizzoliju** v Rudolfovem.

Rajmund Krisper,

trgovec v Kranji,

priporoča svojo dobro preskrbljeno

zalogo moke

vseh števil od 0—9, posebno za božične praznike, kakor tudi slabejše in fino pšenične otrobe na debelo in na drobno, po najnižjih cenah v svojej podružnici h. št. 130. (391—1)

Nova slika.

Izšla je v Beču velika in umetniški izvedena slika

Srbski vojskovodje v srbsko-turškem ratu.

Milan M. Obrenović IV. Nikola I. Petrović Njeguš.

Generali: **M. G. Černjajev**, **Ranko Alimpić**, **Franjo Cah** in **Kosta S. Protić**. — Vojvode: **Petar Vukotić**, **Božo Petrović**, **Ilija Plamenac** in **Mašo Vrbica**. — Polkovnici: **Horvatović**, **Orešković**, **Ilija Čolak-Antić**, **Teša Nikolić**, **Valdemar Beker**, **Milojko Lešjanin**. — Podpolkovnici: **Sava Grujić**, **Vlajković**, **Kosta Bučević**, **Gruja Mišković**. — Major **Paja Putnik** in arhimandrit **N. Dučić**.

Slika ima 22 verno po fotografijah narejenih lik z grbom Srbije in Črne gore.

Sliko je litografiral **A. Šubert**.

Slika je 53 centimetrov visoka a 90 centimetrov široka.

Cena je sliki 1 gl. 20 kr.

Naročbine se pošiljajo na ovo adresu:

P. Janković, Wien, VIII., Piaristengasse Nr. 49.

Novci se pošiljajo v plačanem pismu, ali po poštnj napotnici; komur je lažje, naj na correspondenc-karti javi, pa se mu bo s povzetjem poslalo.

Prepodavci, koji za gotov novec naroče najmanje 10 komadov, dobivajo komad po 1 gld. in franco pošiljanje.

Cena ove velike in umetniško izvedene slike je tako majhena, da jo vsak kupiti more.

Brez ove slike naj ne bo nijedna obitelj, koja se interesuje za rat Srbije in Črne gore s turško carevino. (349—14)